Eduskunnan lakivaliokunnalle **31.10.2023**

Asia: HE 33/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vanhemmuuslain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Monika-Naiset liitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vanhemmuuslain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Monika-Naiset liitto ry on maahanmuuttajanaisjärjestöjen ja monikulttuurista naistyötä tekevien järjestöjen kattojärjestö. Liitolla on 17 jäsenjärjestöä, jotka edustavat eri puolilta maailmaa Suomeen muuttaneita naisia. Liitto tarjoaa erityispalveluja väkivaltaa kokeneille ja kotoutumisen tukea tarvitseville naisille. Näitä palveluja tarjotaan valtakunnallisesti usealla eri kielellä Kriisikeskus Monikassa, Turvakoti Monassa ja Kotoutumiskeskus Monikassa. Erityisosaamistamme on pari- ja lähisuhdeväkivallan ja erityispiirteiden kuten pakkoavioliiton, kunniaan liittyvän väkivallan ja ihmiskaupan uhrien auttamistyö.

Monika-Naiset liitto ry kannattaa esitystä, jossa lainsäädäntöä muutetaan niin, että laki mahdollistaa isyyden selvittämisen ohella myös synnyttäneen äidin äitiyden selvittämisen ja vahvistamisen tilanteessa, jossa äitiydestä ei ole saatavilla asiakirjanäyttöä tai asiakirjanäytön luotettavuudesta ei saada riittävää selvitystä. Esitys vahvistaa mahdollisuuden selvittää äitiys ja vanhemmuus tilanteessa, jossa lapsen syntymään liittyvät olosuhteet ovat epäselvät tai tätä koskeva asiakirjanäyttö on puutteellinen. Esitetty lainmuutos edistää erityisesti maahan muuttaneiden lasten ja perheiden oikeuksia ja yhdenvertaisuutta.

Monika-Naiset liitto ry kannattaa esitettyjä lainmuutoksia. Huolena kuitenkin on, että lakiesitys jättää viranomaisille harkintavaltaa olla selvittämättä synnyttäneen äidin äitiyttä, vaikka selvittäminen olisi lasten edun mukaista.

Monika-Naiset liiton asiakastyössä on tullut esille muutamia tapauksia, joissa oli vahva epäily, että äidiksi esittäytynyt henkilö ei ole lapsen äiti, ja lapsi tuotu Suomeen mahdollisesti rikollisella tavalla.

Vastaavissa tapauksissa on riski, että lapsen etu ei toteudu, jos äitiyden selvittäminen on harkinnanvaraista. Lapsen edun ja oikeuksien toteuttamiseksi on erittäin tärkeää, että kynnys ryhtyä selvittämään vanhemmuutta on mahdollisimman alhainen.

Muilta osin Monika-Naiset liitto yhtyy Pakolaisneuvonta ry:n lausuntoon.

Jenni Tuominen
Toiminnanjohtaja
Monika-Naiset liitto ry

Lisätiedot:
Kriisikeskus Monikan johtaja Natalie Gerbert natalie.gerbert@monikanaiset.fi, 045–6759 647

Monika-Naiset liitto ry
Hermannin Rantatie 12 A
00580 Helsinki

Puh. +358 (0)9 7279 9999
Fax: +358 (0)9 7279 9997
info@monikanaiset.fi

Y-tunnus 1570933-8
rek.nro 177.085/18.08.1999